

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญห การจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ใน 5 ด้าน คือการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล การบริการสารสนเทศ การบริการให้คำปรึกษา การบริการจัดวางตัวบุคคลและการบริการติดตามและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ โดยเรียงจากปัญหามากที่สุด ปัญหามาก ปัญหาปานกลาง ปัญหาน้อย และปัญหาน้อยที่สุด ซึ่ง ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .33-.63 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .94 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบแนะแนวที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำนวน 162 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การจัดการบริการแนะแนว ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความถี่ ร้อยละ และการทดสอบค่าที (t -test) จำแนกตามเขตที่ตั้ง ประสบการณ์ในการแนะแนวและความรู้ด้านการแนะแนว

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังนี้

1. ปัญหาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปราจีนบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการบริการและติดตามประเมินผล ด้านการบริการสารสนเทศ ด้านการบริการให้ คำปรึกษา ยกเว้นด้านการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การให้ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล งบประมาณใน การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน และการให้ความร่วมมือของคณะครูในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ นักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูแนะแนวมีทักษะและประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวนักเรียน การนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และความเพียงพอของ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล (ระเบียบสะสม แบบสอบถาม แบบทดสอบ ฯลฯ)

1.2 ด้านการบริการสารสนเทศ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความร่วมมือของคณะครูในการจัดบริการข้อมูลให้แก่นักเรียน การแนะนำศึกษาต่อและการแนะนำอาชีพและอื่น ๆ และการวางแผนและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริการสนเทศตลอดปี ยกเว้นข้อมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัยในกองจัดบริการสนเทศ (วิไลทัศน์ ชีตிரอม ฯลฯ) อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการบริการให้คำปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความเป็นเอกเทศของสถานที่ในการให้บริการให้คำปรึกษา การเห็นความสำคัญของการให้คำปรึกษาของนักเรียน และการประชาสัมพันธ์ในการให้นักเรียนมาใช้บริการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูแนะนำจัดเวลาในการให้บริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน จำนวนครูที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ และทักษะวิธีการของครูแนะนำในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล

1.4 ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การบริการสอนเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ การบริการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่อ่อน และความรู้ความเข้าใจของครูแนะนำในเรื่องบริการจัดวางตัวบุคคลได้เหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ได้แก่ ความเหมาะสมของการจัดวางตัวบุคคลทางการศึกษา (การจัดวิชาเรียน การศึกษาต่อ การจัดกิจกรรมชุมนุม กิจกรรมความสนใจของนักเรียน) การให้ข้อมูลที่แท้จริงแก่ครูหรือครูแนะนำของนักเรียน เพื่อการจัดวางตัวบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการ และความร่วมมือจากชุมชนเกี่ยวกับการจัดหางานให้นักเรียนทำเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนการจัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนให้เพียงพอแก่ความต้องการ

1.5 ด้านการบริการและติดตามประเมินผลโดยรวม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ หลักเกณฑ์ และเป้าหมายที่ชัดเจนของการจัดบริการติดตามและประเมินผล ความร่วมมือของคณะครูในการจัดบริการติดตามและประเมินผล และมีการบันทึกข้อมูลของนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว

2. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามเขตที่ตั้งโรงเรียน ประสิทธิภาพในการแนะแนว ความรู้ในการแนะแนว และประเภทโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการให้บริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ตามผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาการให้บริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ดังนี้

3.1 ด้านการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

3.1.1 การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองได้รับทราบแนวทางและการดำเนินการบริการแนะแนวที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ในส่วนของครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ต้องติดตามประสานงานกับผู้ปกครอง โดยครูออกเยี่ยมบ้านทุกภาคเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง บันทึกข้อมูลประวัตินักเรียนด้วยตนเองเพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน รายได้ผู้ปกครอง สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอ ๆ พร้อมรายงานความก้าวหน้าให้ผู้ปกครองและผู้บริหารได้รับทราบ

3.1.2 การจัดงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มและรวดเร็วทันเวลาให้กับในบางโรงเรียนที่มีปัญหามาก ๆ โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีพื้นที่กว้าง ๆ และมีจำนวนนักเรียนในปริมาณมาก ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการจัดงบประมาณเพื่อช่วยเหลือครูที่ดำเนินงานเยี่ยมบ้านเพื่อบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคล โดยการเยี่ยมเป็นหมู่บ้าน เป็นกลุ่มบ้าน พร้อมทั้งติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณ

3.1.3 การให้ความร่วมมือของคณะครูในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารควรกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้ครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญของแนะแนวเพื่อให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนในเรื่องของอุปกรณ์เครื่องทุน เช่น คอมพิวเตอร์ หรือโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ

3.2 ด้านการบริการสารสนเทศ

3.2.1 การขอความร่วมมือของคณะครูในการจัดบริการข้อมูลให้แก่ นักเรียน แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารต้องสร้างจิตสำนึกเพื่อให้ครูมีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดบริการข้อมูลให้แก่ นักเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องเป็นผู้ประชุม มีคำสั่งแต่งตั้งเป็นทางการและกำกับดูแล ให้คำแนะนำเมื่อครูประสบปัญหา พร้อมสรรหาผู้รับผิดชอบในการบริการแนะแนว โดยเฉพาะที่ไม่ต้องมีภาระงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไปทำให้ครูที่รับผิดชอบแนะแนวบริหารงานของตนเองไม่เต็มกำลังความสามารถ

3.2.2 การแนะแนวศึกษาต่อและการแนะแนวอาชีพและอื่น ๆ แนวทางแก้ไข ปัญหาได้แก่ ผู้บริหารและครูต้องจัดให้มีการแนะแนวในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ โดยเชิญวิทยากรจากโรงเรียนต่าง ๆ มาบรรยายรวมทั้งนำศิษย์เก่าที่จบการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ในการดำรงชีวิตและมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่มาบรรยายให้นักเรียนได้รับรู้เพื่อเป็นแนวทาง ในการตัดสินใจของตนเองในด้านความถนัด ความสามารถและแนวทางศึกษาต่อของตนเอง

3.2.3 ควรจัดการวางแผนและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริการตนเองตลอดปี แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ โรงเรียนควรจัดประชุมจัดทำแผนการปฏิบัติแนะแนวทุกเทอมการศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานและขอขบ่ายหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล จัดทำจดหมายข่าว เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ได้รับทราบการบริหารงาน แนะแนวในโรงเรียน ผู้บริหารต้องติดตามประเมินการปฏิบัติตามแผน ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ให้การ ช่วยเหลือสนับสนุนและแก้ไขปัญห

3.3 ด้านการบริการให้คำปรึกษา

3.3.1 การจัดสัดส่วนความเป็นเอกเทศของสถานที่ในการให้บริการให้คำปรึกษา แก่นักเรียน แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารควรวินิจฉัยสั่งการจัดห้องให้คำปรึกษาเป็น สัดส่วนที่เหมาะสมถ้าขาดงบประมาณผู้บริหารต้องขอความร่วมมือจากภาคเอกชนหรือชุมชนให้มี ส่วนร่วมเพื่อขอรับการสนับสนุนจัดทำ เช่น จัดทำฝาป่าการศึกษา ขอสนับสนุนงบประมาณจาก องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชนในการก่อสร้าง

3.3.2 การเห็นความสำคัญของบริการให้คำปรึกษาของนักเรียน แนวทางแก้ไข ปัญหาได้แก่ โรงเรียนต้องกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรับคำปรึกษา แนะแนวโดย ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ โดยครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวประชาสัมพันธ์ทั้ง หอกระจายข่าวในโรงเรียน และจุดสารสัมพันธ์ จูงใจให้นักเรียนที่ประสบปัญหามาปรึกษาทั้ง ทางตรงและทางอ้อม หรืออาจจะใช้การเขียนปรึกษาที่ต้องให้คำแนะนำได้

3.3.3 การประชาสัมพันธ์ในการให้นักเรียนมาใช้บริการให้คำปรึกษา แนวทาง แก้ไขปัญหาได้แก่ โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาใช้บริการให้คำปรึกษา โดยแจ้ง รายละเอียดต่าง ๆ ให้นักเรียนได้รับทราบ ผู้บริหารควรจัดให้มีครูแนะแนวที่มีวุฒิการศึกษา ทางด้านแนะแนวไว้ให้คำปรึกษาและปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง

3.4 ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล

3.4.1 การบริการสอนเสริมให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ แนวทางแก้ไข ปัญหาได้แก่ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดวางตัวบุคคลเพื่อ ให้ บริการสอนเสริมให้แก่เด็กเรียน และควรจัดให้มีการสอนในรายวิชาที่มีความสำคัญ เช่น

คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องสรรหาบุคลากรที่ต้องเป็นครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา

3.4.2 การบริการสอนซ่อมเสริมให้แก่แก่นักเรียนที่อ่อน แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ผู้บริหารและครูต้องเห็นความสำคัญของปัญหาเด็กที่เรียนอ่อนและต้องแก้ไขพัฒนาศักยภาพของเด็กให้มีคุณภาพ และควรจัดให้มีการสอนเสริมโดยจัดเป็นคลินิกๆ ต่างให้หลากหลายตามลักษณะของปัญหานักเรียน

3.4.3 การให้ความรู้ ความเข้าใจของครูแนะแนวในเรื่องบริการจัดวางตัวบุคคลได้เหมาะสม แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงขบวนการแนะแนวและมีการสรรหาที่ตรงกับความต้องการหรือสนองความต้องการของนักเรียน โดยจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ครูในโรงเรียนได้รับทราบ พร้อมทั้งมอบหมายความรับผิดชอบโดยกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งกำกับ ดูแล ติดตามประเมินผล

3.5 ด้านการบริการและติดตามประเมินผล

3.5.1 ควรมีหลักเกณฑ์ และเป้าหมายที่ชัดเจนของการจัดบริการติดตามและประเมินผลนักเรียน แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารและครูควรประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและหลักเกณฑ์ร่วมกันกับคณะครู ทั้งนี้ควรเป็นหลักเกณฑ์แนวทางเป้าหมายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้เพื่อความสะดวกและความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ง่ายต่อการติดตามประเมินผล

3.5.2 ความร่วมมือของคณะครูในการจัดบริการติดตามและประเมินผล แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารควรประชุมคณะครู เพื่อกำหนดแนวทาง หลักการ วางมาตรการ พัฒนามาตรฐานการศึกษา และกระตุ้นสร้างจิตสำนึกให้ครูร่วมมือในการทำงานจัดบริการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ก่อนที่จะดำเนินการ หลังดำเนินการแล้วควรรายงานคุณภาพการศึกษาของนักเรียนประจำปี

3.5.3 มีการบันทึกข้อมูลของนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารแจ้งให้ครูทุกชั้นจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียนส่งต่อชั้นต่อไป ควรให้การสนับสนุนในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัย ครูต้องให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลทั้งนี้ข้อมูลที่จัดเก็บต้องถูกต้องเชื่อถือได้ โดยครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลก่อนจบการศึกษา ครูแนะแนวติดตามข้อมูลการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา นำกลับมาบันทึกข้อมูลไว้เป็นแนวทางพัฒนาในการศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนปัจจุบันต่อไป

ผู้บริหารแจ้งให้ครูทุกชั้นจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียนส่งต่อชั้นต่อไป ควรให้การสนับสนุนในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัย ครูต้องให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลทั้งนี้ข้อมูลที่จัดเก็บต้องถูกต้องเชื่อถือได้ โดยครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูล

ก่อนจบการศึกษา ครูแนะแนวติดตามข้อมูลการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา นำกลับมาบันทึกข้อมูลไว้เป็นแนวทางพัฒนาในการศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนปัจจุบันต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญที่จะอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการจัดการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริการติดตามประเมินผล งานบริการสารสนเทศ และงานบริการให้คำปรึกษา ยิ่งขาดการปฏิบัติที่จริงจัง เช่น ในเรื่องของการจัดประชุมผู้ปกครองให้ทราบแนวทางดำเนินการ การสร้างจิตสำนึกให้ครูบริการข้อมูลแก่นักเรียน รวมทั้งห้องสำหรับให้คำปรึกษาฯ ไม่มีเป็นสัดส่วน ผู้บริหารขาดความรู้และทักษะเรื่องการจัดวางตัวบุคคล และไม่มีหลักการและเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดการบริการติดตามและประเมินผลนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี, 2548, หน้า 20-40) ดังนั้นจึงทำให้ปัญหาการจัดการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิรัช โภษะรัตน์ (2546, หน้า 58) ที่พบว่าความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกอยู่ในระดับมาก สุมนัส นิลกำเนิด (2544, หน้า 75) ที่พบว่าปัญหาการบริหารแนะแนวของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข อยู่ในระดับมาก ศันสนีย์ กาญจนสิงห์ (2544, หน้า 60) ที่พบว่าปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารแนะแนวของวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับมาก และ สมพร เฉิดโฉม (2542, หน้า 60) ที่พบว่า ปัญหาการบริหารแนะแนวของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตภาคใต้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส ขาดแคลนครูที่ทำหน้าที่แนะแนวโดยตรงทำให้ไม่เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพราะครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวรับภาระในการสอนและงานอื่นๆ มาก ทำให้ไม่มีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขาดการให้ความร่วมมือจากผู้ปกครองเนื่องจากผู้ปกครองขาดการรับทราบแนวทางดำเนินการของโรงเรียน ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่ครอบคลุมนักเรียนทุกคน ตลอดจนงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนมีจำนวนจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับ ภารดี พันธุ (2529, หน้า 72) ที่พบว่าครูแนะแนวไม่มีเวลาในการในการทำระเบียบ

สะสมและพิมพ์แบบสำรวจปัญหา จึงทำให้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ศรีจันทร์ อาจณรงค์ (2543, หน้า 82) ที่พบว่าปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตราดอยู่ในระดับปานกลาง บุญนภัส บุญไทร (2546, หน้า 70) ที่พบว่า ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัด ชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง รุ่งฟ้า เวชทรัพย์ (2548, หน้า 64) ที่พบว่าปัญหาการดำเนินงาน การแนะแนวของสถานศึกษาในเขตอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับกลาง วุฒิพงษ์ บทมมาตย์ (2543, หน้า 64-65) ที่พบว่าสภาพ ปัญหาและการจัดบริการแนะแนวใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านการบริการศึกษารวบรวม ข้อมูลเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการบริการสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครูแนะแนวไม่ได้ ปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนวเท่านั้นต้องทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น และครูพิเศษสอนวิชาอื่นๆ ด้วย จึงไม่สามารถให้เวลาและการบริการข้อมูลที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ได้จึงทำให้ ขาดความร่วมมือของคณะครูในการจัดบริการข้อมูลให้แก่ นักเรียน ทำให้ไม่มีการแนะแนวศึกษาต่อ และการแนะแนวอาชีพและอื่น ๆ ตลอดจนขาดการวางแผนและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริการ สารสนเทศตลอดปี จึงทำให้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย สมทรง ทิพย์ไกรศรี (2537, หน้า 86) ที่พบว่าปัญหาในการจัดบริการแนะแนวใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับมาก วิรัช โภยมรัตน์ (2546, หน้า 60) ที่พบว่า ความต้องการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการ สารสนเทศ อยู่ในระดับมาก รวีวรรณ ลักษณะพรหม (2530, หน้า 84) ที่พบว่าปัญหาการจัดบริการ แนะแนวของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร บริการ ด้านสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ทศพล ภูผารธรรม (2547, หน้า 86) ได้ศึกษาการพัฒนางานบริการ แนวแนะ โรงเรียนท่าขอนยางวิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จากการวิจัยพบว่า ด้านที่มีปัญหามากคือด้านบริการสารสนเทศ และ วุฒิพงษ์ บทมมาตย์ (2543, หน้า 65-66) ที่พบว่า สภาพปัญหาและการจัดบริการแนะแนวใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านบริการสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับการสนับสนุน ในเรื่องงบประมาณมีจำนวนที่จำกัดทำให้ไม่สามารถสร้างสถานที่ในการให้คำปรึกษาเฉพาะและเป็น เอกเทศได้ ประกอบกับขาดบุคลากรที่จะให้คำแนะนำเพราะครูแนะแนวมีภารกิจในการจัดการเรียน

การสอนจึงไม่สามารถให้คำปรึกษาได้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ขาดการประชาสัมพันธ์ในการให้นักเรียนมาใช้บริการให้คำปรึกษาทำให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของบริการให้คำปรึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งยังไม่ให้ความสำคัญต่องานแนะแนว ไม่มีการนิเทศอย่างเป็นทางการเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 6) จึงทำให้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรจบ แต้มทอง (2545, หน้า 69) ที่พบว่าปัญหาการดำเนินแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับมาก มีปัญหา 3 อันดับแรกคือการแก้ปัญหาของนักเรียนภายหลังที่ขอคำปรึกษา การเห็นประโยชน์ของการบริการให้คำปรึกษาของนักเรียน และเวลาในการให้บริการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว วิรัช โภยมรัตน์ (2546, หน้า 62) ที่พบว่าความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และ รวีวรรณ ลักษณะพรหม (2530, หน้า 86) ที่พบว่าปัญหาการจัดบริการแนะแนวของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร บริการด้านสนเทศอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล อยู่ในระดับมาก เนื่องจากในบางโรงเรียนไม่ได้รับการบรรจุครูตามวุฒิที่ต้องการ โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กจะมีจำนวนครูน้อยครูจะต้องสอนประจำชั้นและต้องทำหน้าที่ทุกอย่าง บางโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นจึงทำให้มีปัญหาในการจัดวางตัวบุคลากรเป็นเหตุให้ไม่มีบริการสอนเสริมให้แก่เด็กเรียนที่มีความสามารถพิเศษและบริการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กเรียนที่อ่อน และอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญของบริการจัดวางตัวบุคคล จึงทำให้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรีจันทร์ อาจณรงค์ (2543, หน้า 63) ที่ศึกษาปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราดที่พบว่าบริการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กเรียนที่อ่อนและมีความรู้ความสามารถพิเศษมีปัญหามาก วิรัช โภยมรัตน์ (2546, หน้า 63) ที่พบว่าความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล อยู่ในระดับมาก และ รวีวรรณ ลักษณะพรหม (2530, หน้า 88) ที่พบว่าปัญหาการจัดบริการแนะแนวของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล

1.5 ด้านการบริการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีหลักเกณฑ์และเป้าหมายที่ชัดเจนของการจัดบริการติดตามและประเมินผล ขาดความร่วมมือของคณะครูในการจัดบริการติดตามและประเมินผล และไม่มีระบบบันทึกข้อมูลของนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว

อาจเป็นเพราะการมองไม่เห็นความสำคัญของงานแนะแนวหรือโรงเรียนขาดความพร้อมเรื่องกำลังคน งบประมาณและเวลาในการปฏิบัติงานในด้านนี้ จึงเป็นเหตุให้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย สมทรง ทิพย์ไกรศรี (2537, หน้า 88) ที่พบว่าปัญหาในการจัดการบริหารแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการจัดการบริการติดตามและประเมินผล วิรัช โปยมรัตน์ (2546, หน้า 64) ที่พบว่าความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล อยู่ในระดับมาก และ รวีวรรณ ลักษณะพรหม (2530, หน้า 89) ที่พบว่าปัญหาการจัดการบริการแนะแนวของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล อยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามเขตพื้นที่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลหรือนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่ยังขาดครูด้านแนะแนวเหมือนกันครูแนะแนวมีไม่ครบทุกโรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 276 โรงเรียน มีครูแนะแนว 50 คน ต่างเห็นว่าการให้การปรึกษาจะต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการให้คำปรึกษาโดยเฉพาะปัจจุบันยังขาดบุคลากรจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่ต้องให้บริการ ประกอบกับการยังขาดการติดตามประเมินผลและการให้ความสำคัญจากผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงทำให้มีปัญหาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย ชูดีมานุกูล (2541) ที่พบว่าผลการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนทั้งในเขตและนอกเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มานพ งามสุวรรณ (2542) ได้ศึกษาความพึงพอใจสภาพแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลกับในเขตเทศบาลมีความพึงพอใจด้านบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน และ พร เกาทัณฑ์ทอง (2545) ได้ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบุรี พบว่าพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนเมืองและในชุมชนชนบทไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทการแนะแนว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูแนะแนวไม่ว่าจะเป็น ผู้ที่มีประสบการณ์ในการแนะแนวมากหรือน้อยต่างมีปัญหาในการปฏิบัติงานที่มีสาเหตุมาจากเรื่อง ของเป้าหมายการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนที่ไม่ชัดเจน เหมือนกันและส่งผลให้การติดตาม ประเมินผลไม่ประสบผลสำเร็จ และตลอดจนขาดความร่วมมือของคณะครูในการจัดบริการติดตาม และประเมินผล การบันทึกข้อมูลของนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว เหมือนกันจึงทำให้มีปัญหาคือ ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสด็จ ภู่งาม (2547, หน้า 68) ที่พบว่าปัญหา การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ของแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รวีวรรณ ลักษณะพรหม (2530) ที่พบว่าปัญหาการจัดบริการแนะแนวของครูในสถานศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ ศันสนีย์ กาญจนสิงห์ (2544, หน้า 63) ที่พบว่าปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวของวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตะวันออก จำแนกตาม ประสบการณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปราจีนบุรี จำแนกตามความรู้ด้านแนะแนว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องงานแนะแนวเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลาใน การทำความเข้าใจกับนักเรียนและผู้ปกครอง การจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ มีรายละเอียดมากและต้องทำ อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กจะมีครูน้อย ครูต้องสอนประจำชั้นและ ทำหน้าที่ทุกอย่าง ต้องทำงานธุรการประจำชั้นของตนเอง ประกอบกับทำให้ครูแนะแนวไม่มีเวลา ในการให้คำปรึกษา การลงบันทึกข้อมูลรายบุคคลของนักเรียน การติดตามประเมินผลและ การเยี่ยมบ้าน แต่ละคนจึงไม่ได้สนใจหรือให้ความสำคัญการดำเนินแนะแนวที่เหมือน ๆ กัน จึงทำให้มีปัญหาคือไม่แตกต่างกันถึงแม้ว่าจะมีความรู้หรือเคยผ่านการอบรมมา สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีจันทร์ อาจณรงค์ (2543, หน้า 70) ที่พบว่าปัญหา การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ รุ่งฟ้า เวชทรัพย์ (2548, หน้า 68) ที่พบว่าปัญหาการดำเนินงานการแนะแนวของสถานศึกษาในเขตอำเภอขลุง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

5. ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และในปัจจุบันอยู่ในช่วงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมและเร่งรัดการจัดบริการแนะแนว ประกอบกับแต่ละโรงเรียนได้รับการสนับสนุนในเรื่องของคู่มือการบริหารงานแนะแนวสำหรับโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการทุกโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนทั้งสองประเภทจึงทำให้โรงเรียนในแต่ละประเภทต้องปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวเช่นเดียวกัน โดยการจัดให้มีการดำเนินการแนะแนวในโรงเรียนด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร จึงทำให้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรีจันทร์ อาจณรงค์ (2543, หน้า 70) ที่พบว่าการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนไม่ต่างกัน และ บุญแก้ว บุญไทร (2546, หน้า 59) ที่พบว่าปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มีขนาดต่างกันไม่แตกต่างกัน วรณา พานานุสรศิลป์ (2530) ที่พบว่าปัญหาการจัดบริการแนะแนวระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน และ ศันสนีย์ กาญจนสิงห์ (2544, หน้า 60) ที่พบว่าปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวของวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตะวันออก จำแนกตามขนาดโรงเรียนไม่แตกต่าง

6. แนวทางแก้ไขปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ตามแนวทางผู้เชี่ยวชาญ

6.1 ด้านการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองได้รับทราบแนวทางและการดำเนินการบริการแนะแนวที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่มและรวดเร็วทันเวลาให้กับในบางโรงเรียนที่มีปัญหามากๆ ผู้บริหารควรกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้ครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญของแนะแนวเพื่อให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียน

6.2 ด้านการบริการสารสนเทศ แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารต้องสร้างจิตสำนึกเพื่อให้ครูมีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดบริการข้อมูลให้แก่ นักเรียน ผู้บริหารและครูต้องจัดให้มีการแนะแนวในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ โรงเรียนควรจัดประชุมจัดทำแผนการปฏิบัติแนะแนวทุกเทอมการศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานและขอขยายหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

6.3 ด้านการบริการให้คำปรึกษา แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารควรวินิจฉัย ตั้งการจัดห้องให้คำปรึกษาเป็นสัดส่วน เหมาะสม โรงเรียนต้องกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการรับคำปรึกษา แนะนำโดยประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาใช้บริการให้คำปรึกษา

6.4 ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดวางตัวบุคคลเพื่อให้บริการสอนเสริมให้แก่ นักเรียน และควรจัดให้มีการสอนในรายวิชาที่มีความสำคัญ ผู้บริหารและครูต้องเห็นความสำคัญ ของปัญหาเด็กที่เรียนอ่อนและต้องแก้ไขพัฒนาศักยภาพของเด็ก ให้มีคุณภาพ และควรจัดให้มีการสอนเสริมโดยจัดเป็นคลินิกต่าง ๆ ให้หลากหลาย ตามลักษณะของปัญหานักเรียน ผู้บริหาร ต้องเข้าใจถึงขบวนการแนะแนวและมีการสรรหาที่ตรงกับความต้องการหรือสนองความต้องการ ของนักเรียน

6.5 ด้านการบริการติดตามประเมินผล แนวทางแก้ไขปัญหาได้แก่ ผู้บริหารและครู ควรประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและหลักเกณฑ์ร่วมกันกับคณะครู ผู้บริหารควรประชุม คณะครู เพื่อกำหนดแนวทาง หลักการ วางมาตรการพัฒนามาตรฐานการศึกษา และกระตุ้นสร้าง จิตสำนึกให้ครูร่วมมือในการทำงาน ผู้บริหารแจ้งให้ครูทุกชั้นจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียน ส่งต่อชั้นต่อไป ควรให้การสนับสนุนในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆที่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรให้ผู้ปกครอง มีความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการบริการสารสนเทศ ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกเพื่อให้ครูมีความรู้สึที่ดีต่อ การจัดบริการข้อมูลให้แก่ นักเรียน
3. ด้านการบริการให้คำปรึกษา โรงเรียนควรจัดห้องให้คำปรึกษาเป็นสัดส่วน เพื่อใช้ เป็นสถานที่ในการให้บริการให้คำปรึกษา
4. ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล ผู้บริหารควรให้บริการสอนเสริมให้แก่ นักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ
5. ด้านการบริการติดตามประเมินผล ควรกำหนดหลักเกณฑ์และเป้าหมายที่ชัดเจนของ การจัดบริการติดตามและประเมินผล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยนี้ ทำให้เกิดแนวคิดในการทำวิจัยครั้งต่อไปไปคือ

1. ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการจัดการแนะแนวของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี
2. ควรศึกษาความต้องการความช่วยเหลือด้านบริการติดตามประเมินผลของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองผู้บริหารต่อการจัดบริการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี
4. ควรศึกษาความร่วมมือของผู้ปกครองต่อการจัดบริการแนะแนวครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University